

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem
w Zespole Państwowych Szkół Artystycznych w Zakopanem
ul. Sienkiewicza 12
34-500 Zakopane

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Mieczysława Karłowicza
w Zakopanem wraz z Filią w Poroninie

SPIS TREŚCI

Dział I. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego	3
1. Podstawa prawna	3
2. Założenia ogólne programu	4
3. Historia i charakterystyka szkoły	5
4. Misja szkoły	5
5. Cele pracy wychowawczej szkoły	6
6. Profil Absolwenta Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem	16
7. Zadania i zakres odpowiedzialności	18
8. Przyjazna szkoła	19
 Dział II. Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2022/2023	20
1. Wnioski z poprzedniego roku do realizacji w bieżącym roku szkolnym	20
2. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne uwzględnione w Rocznym planie nadzoru peda- gogicznego CEA nad szkołami i placówkami artystycznymi na rok szkolny 2022/2023 ...	20
3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły	21
4. Cele szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2022/2023 z uwzględnieniem diagnozy szkolnej	21
5. Ewaluacja na koniec roku szkolnego 2022/2023	22

DZIAŁ I. PODSTAWY OGÓLNE

PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. PODSTAWA PRAWNA

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 2009 nr 114 poz. 946)
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
- 3) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2022 poz. 2230 ze zm.)
- 4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tj. Dz.U. 2021 poz. 1082 ze zm.)
- 5) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz.U. 2021 poz. 1762 ze zm.)
- 6) Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tj. Dz.U. 2021 poz. 276 ze zm.)
- 7) Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. 2021 poz. 1119 ze zm.)
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 t. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2020 poz. 2050 ze zm.)
- 9) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. 2021 poz. 1249 ze zm.)
- 10) Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (tj. Dz.U. 2022 poz. 2123 ze zm.)
- 11) Statut Zespołu Państwowych Szkół Artystycznych w Zakopanem

2. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Naczelnym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem jest ukształtowanie sylwetki absolwenta – młodego artysty, otwartego na świat, twórczego człowieka, który chce i potrafi żyć mądrze w swoim najbliższym otoczeniu, Polsce, Europie i świecie.

Rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Państwowa Szkoła Muzyczna I st. wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania. Naszą szkołą stanowi społeczność uczniów, ich rodziców i nauczycieli, dbamy zatem nieustannie o tworzenie atmosfery współpracy, wzajemnego zrozumienia i szacunku. Zadania wychowawcze realizowane są przez wszystkich zatrudnionych w szkole nauczycieli. Podejmujemy działania, by umożliwić dzieciom i młodzieży wszechstronny rozwój osobowości. Pragniemy rozbudzać ciekawość poznawczą i wskazywać możliwości jej zaspokajania. Dążymy do tego, by uczniowie umieli rozpoznawać własne talenty i uzdolnienia oraz odpowiednio je rozwijać. Naszym zamierzeniem jest, by absolwent szkoły był człowiekiem twórczym, poszukującym i żyjącym w świecie wartości. Doświadczenia płynące z historii edukacji wskazują, że wychowanie przez sztukę jest znakomitą drogą prowadzącą do osiągnięcia

wymienionych celów. Cele powyższe osiągane są w drodze działań wychowawczych, gdzie pod pojęciem „wychowanie” rozumiemy proces wspierania ucznia (wychowanka) w jego rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Ograniczona skuteczność działań wychowawczych oraz współwystępujące czynniki ryzyka negatywnie oddziałujące na ucznia (wychowanka) sprawiają, że cele wychowawcze są zagrożone lub wręcz niemożliwe do osiągnięcia. Wtedy konieczne staje się podejmowanie działań profilaktycznych, wzmacniających, korygujących i uzupełniających wychowanie.

3. HISTORIA I CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem założona została w 1946 roku, ale tradycje edukacji muzycznej pod Tatrami sięgają jeszcze bardziej odległych czasów, sprzed I wojny światowej i później okresu międzywojennego.

Po II wojnie światowej szkolnictwo muzyczne w Zakopanem odrodziło się 1 września 1946 roku. Wówczas powstała Miejska Szkoła Muzyczna im. Fryderyka Chopina, później przekształcona w Miejską Szkołę Umuzyczniającą przy Gimnazjum Ogólnokształcącym. Upaństwowiono ją w 1950 roku. Jako samodzielna placówka z siedzibą w budynku, znajdującym się w Parku Miejskim, rozpoczęła działalność edukacyjną w dwóch działach: dziecięcym i młodzieżowym. Prowadzono w niej naukę gry na niemal wszystkich instrumentach (w klasie fortepianu, skrzypiec, altówki, wiolonczeli, gitary, kontrabas, fletu, klarnetu, rogu, puzonu, akordeonu, śpiewu solowego). Były też zajęcia z tańca, rytmiki, kształcenia słuchu, teorii i historii muzyki. Powstała szkolna orkiestra symfoniczna, która występowała na wielu szkolnych oraz miejskich uroczystościach. Był to czas wielkiego rozkwitu szkoły. Z czasem działalność rozszerzono o filię, którą założono w Poroninie w 1961 roku. W 1974 roku zainicjowano powstanie klas regionalnych, które były ewenementem w skali kraju. Młodzież uczyła się tradycyjnej muzyki góralskiej metodą beznutową. W 1975 roku przy szkole zawiązało się koło Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków. Działali w nim przede wszystkim nauczyciele, którzy zaangażowali się również w organizację Ogólnopolskiego Towarzystwa Muzycznego im. Karola Szymanowskiego, utworzonego w 1977 roku. Towarzystwo zainicjowało między innymi największe wówczas przedsięwzięcie muzyczne Zakopanego – Festiwal „Dni muzyki Karola Szymanowskiego”. Organizowano także liczne koncerty na rzecz zakopiańskiego środowiska artystycznego. W latach 70-tych w szkole powstawały również różnego rodzaju zespoły o charakterze rozrywkowym. Imię Mieczysława Karłowicza nadano zakopiańskiej szkole muzycznej 8 września 1979 roku. Były to lata, kiedy szkoła zaczęła zajmować znaczącą pozycję w życiu kulturalnym Zakopanego. Od 1988 roku Szkoła przeniosła się do swojej nowej siedziby przy ul. Sienkiewicza 12, niedaleko willi „Lutnia”, w której aż do śmierci mieszkał Mieczysław Karłowicz. W ciągu 74 lat istnienia zakopiańską Szkołę Muzyczną ukończyło ponad tysiąc absolwentów, spośród których wielu podjęło dalszą naukę w szkołach średnich muzycznych oraz zdecydowało się na muzyczne studia wyższe i wybrało zawód muzyka, prowadząc działalność artystyczną w kraju i za granicą. Kilkanaście

osób po skończeniu studiów powróciło do Zakopanego i zajmuje się edukacją dzieci i młodzieży, kształcąc przyszłe pokolenia muzyków.

4. MISJA SZKOŁY

Misją Państwowej Szkoły Muzycznej I st. jest poszukiwanie i rozwijanie talentów muzycznych, a także tworzenie sprzyjających warunków rozwoju młodych ludzi, dzieci i młodzieży z Podhala, wrażliwych na muzykę, emocjonalnie z nią związanych, którzy za sprawą edukacji muzycznej i wychowania przez sztukę staną się w przyszłości aktywnymi i profesjonalnymi odbiorcami różnych dziedzin sztuki, z głównym akcentem na muzykę. Szkoła daje podstawy wykształcenia muzycznego przyszłym odtwórcom, twórcom i świadomym odbiorcom sztuki, co pomoże im w przyszłości podjąć decyzję dotyczącą kierunku ich dalszej edukacji.

Głównym założeniem Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Zakopanem jest podporządkowanie wszystkich zasobów, jakimi dysponuje szkoła, doskonaleniu uczniów, zarówno poprzez wzrost ich wiedzy i umiejętności, jak i wszechstronny rozwój osobowości. Szkoła wychodzi naprzeciw indywidualnym potrzebom uczniów poprzez rozwój ich zainteresowań i uzdolnień – z jednej strony potrzebom uczniów wybitnie uzdolnionych, z drugiej zaś uczniów słabszych, którym pomaga rozwijać się w swoim indywidualnym tempie oraz otacza opieką w przewyżnianiu trudności. Stwarza uczniom możliwość poznania świata muzyki, jej piękna i znaczenia w kulturze. Wszelkie te zabiegi szkoły służą profilaktyce.

Przygotowujemy młodzież do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych. Wychowujemy uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, wartości humanistycznych, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej, uczciwości i pracowitości. Dążymy do tego, by nauczyciele byli wzorem postępowania etycznego dla uczniów. Jesteśmy otwarci na zmiany zachodzące w procesie kształcenia, równocześnie stawiamy określone wymagania edukacyjne naszym uczniom, dbając o atrakcyjne i wartościowe formy dydaktyczne w pracy z uczniem.

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. kultywuje tradycje, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńczo-wychowawcze skierowane są na dobro podopiecznych, tworząc warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów. Przygotowujemy uczniów do podejmowania kształcenia w szkołach muzycznych II stopnia. Ściśle współpracujemy z rodzicami oraz innymi partnerami zewnętrznymi wspierającymi szkołę w jej rozwoju.

5. CELE PRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY

Do podstawowych celów pracy wychowawczej Państwowej Szkoły Muzycznej I st. jest wychowanie do wartości poprzez:

- wszechstronny rozwój osobowości ucznia,

- kształtowanie pozytywnego nastawienia wobec drugiego człowieka, postaw godności i szacunku, budowanie właściwej kultury osobistej ucznia wyrażonej m.in. poprzez jego postawę, słowa, strój,
- kształcenie i wychowywanie dzieci i młodzieży w umiłowaniu Ojczyzny, poszanowaniu Konstytucji RP,
- kształcenie i wychowywanie dzieci i młodzieży w duchu miłości i szacunku do świata kultury i sztuki, dziedzictwa muzycznego i aktywności muzycznej,
- wychowywanie w duchu humanizmu, tolerancji, wolności sumienia, sprawiedliwości społecznej i szacunku do siebie nawzajem,
- kształtowanie w uczniach dobrych postaw moralnych i obywatelskich, w tym szacunku do prawdy, odpowiedzialności za czyn, słowo i drugiego człowieka,
- pomoc w rozwijaniu poczucia własnej wartości i godności osobistej,
- budzenie empatii, w tym życzliwości, wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka,
- wdrażanie postaw asertywnych,
- kształtowanie zdolności do samodzielnego myślenia,
- doskonalenie technik radzenia sobie ze stresem i treścią sceniczną,
- uwrażliwianie na negatywny wpływ różnych patologicznych zjawisk społecznych, mediów społecznościowych oraz środków masowego przekazu (m.in. uzależnień już nie tylko od alkoholu czy narkotyków, lecz także internetu, komputera i in.)
- wspieranie samorządności i aktywności uczniów,
- wspomaganie ucznia w rozwoju jego zainteresowań,
- wychowanie w duchu szacunku dla nauki i pracy,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- wspomaganie działalności wychowawczej rodziców i prawnych opiekunów.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły zakłada, że wychowanie i kształcenie stanowią integralną całość, a w kształceniu szkolnym musi być zachowana właściwa proporcja między przekazem informacji a rozwojem umiejętności i wychowaniem. Podkreśla się mocno, iż podmiotem kształcenia i wychowania jest uczeń, a punktem wyjścia procesu wychowawczego powinny być potrzeby rozwojowe wychowanka. Szkoła stawia sobie za zadanie stworzenie takich warunków, aby uczeń mógł wszechstronnie się rozwijać, kształtować zmysły, uczyć się, jak kierować swoimi emocjami, nabywać sprawności intelektualnych, rozwijać się moralnie, ćwiczyć wolę oraz rozwijać siebie.

Realizując zadania opiekuńcze, wychowawcze i dydaktyczne, szkoła uwzględnia poziom rozwoju psychofizycznego ucznia i jego sytuację rodzinną. Na wszystkich etapach edukacji szkolnej i we wszystkich działaniach szkoły kształcenie jest nierozdzielnie związane z wychowaniem. Obejmuje ono przygotowanie do życia rodzinnego i społecznego. Praca wychowawcza szkoły prowadzona jest we współpracy z rodziną, której rolę pierwszoplanową szkoła uznaje i akceptuje. Rodzice jako pierwsi wychowawcy mają prawo do decydowania o całym procesie wychowania dziecka, poznania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i wpływania na jego kształt.

Rola szkoły pozostaje jednak niezastąpiona w zakresie wprowadzania ucznia w życie społeczne. Klasa, grupa rówieśnicza jest miejscem kształtowania się poczucia odpowiedzialności i umiejętności pracy zespołowej. W klasie dziecko uczy się między innymi poszanowania i akceptowania poglądów innych ludzi, umiejętności przekonywania do swoich racji, asertywności i samorządności.

Jako szkoła artystyczna za główny cel wychowawczy stawiamy sobie osiągnięcie przez uczniów pełni rozwoju osobowego poprzez wychowanie przez sztukę, szczególnie poprzez obcowanie z muzyką zarówno w sposób aktywny (odtworzenie, tworzenie), jak i bierny (percepcja), które podnosi efekty kształcenia ogólnego. Naszym celem jest również nauczanie wychowanków systematyczności, odpowiedzialności, pracowitości, umiejętności przezwycięzania własnych słabości oraz radzenia sobie zarówno z sukcesem, jak i niepowodzeniem, profesjonalizmu w podejmowanych działaniach, wyrabianie i rozwijanie wrażliwości emocjonalnej i estetycznej niezbędnej w prawidłowym pełnieniu ról społecznych i zawodowych.

Poniżej przedstawiamy podstawowe obszary rozwoju uczniów, które szczególnie uwzględniamy w procesie wychowawczym w naszej szkole.

Obszar rozwoju	Zadania	Formy realizacji:
ROZWÓJ EMOCJONALNY UCZNIA (ROZWÓJ PSYCHICZNY)	Wskazywanie uczniom drogi do poznawania własnej sfery uczuciowej, własnych potrzeb emocjonalnych, umiejętności uzewnętrzniania i opanowania emocji.	- indywidualna opieka nauczycieli nad dziećmi wymagającymi wsparcia, - stosowanie technik rozwijających umiejętności interpersonalne, - stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach, - stwarzanie możliwości swobodnego wyrażania emocji, wątpliwości, prezentacji i kreowania własnej osobowości, - diagnoza samopoczucia uczniów w klasie, grupie, szkole, - pomoc w pokonywaniu stresu i tremy scenicznej, - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
ROZWÓJ SPOŁECZNO- KULTURALNY UCZNIA (ROZWÓJ SPOŁECZNY I ARTYSTYCZNY)	Kształtowanie postaw patriotycznych, umiejętności współpracy w grupie, aktywności w środowisku i poczucie odpowiedzialności za poziom tego środowiska, kształtowanie zdolności wartościowania, autentyzmu działań, otwartości, odwagi cywilnej, gotowości	- uczenie zasad dobrego wychowania i zasad kultury osobistej, - kształtowanie poczucia więzi narodowej, szacunku do tradycji i symboli narodowych, historii kraju i regionu, miejsc ważnych dla pamięci narodowej, formy upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, - uczenie szacunku dla dobra wspólnego, - uczenie właściwego zachowania się w miejscach publicznych, podczas zajęć lekcyjnych, koncertów, wyjazdów, - uczenie kulturalnego zachowania się na co dzień, - kształtowanie szacunku i właściwej postawy wobec dziadków, rodziców, rodzeństwa,

	do poświęceń, umiejętności oceny własnych zachowań i zachowań innych, tolerancji, kultury bycia.	- organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi, - przekazywanie wiedzy o dorobku kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kultury muzycznej, - kształtowanie postawy odbioru kultury poprzez uczestnictwo w koncertach (filharmonia, opera, teatr), - edukacja regionalna (folklor, nauka gry na instrumentach ludowych, nauka tańca i śpiewu góralskiego), - kształtowanie postaw twórczych, - wzbogacanie zainteresowania sztuką poprzez spotkania z twórcami, - kształcenie myślenia refleksyjnego, zdolności do twórczego współdziałania z drugim człowiekiem, - udział w akcjach charytatywnych, - kształtowanie umiejętności komunikowania się, - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, - kształtowanie umiejętności współdziałania w zespole, - organizacja wspólnych wyjść, wycieczek programowych i wyjazdów.
ROZWÓJ INTELEKTUALNY, W TYM INDYWIDUALNYCH ZDOLNOŚCI ORAZ TWÓRCZEJ AKTYWNOŚCI UCZNIA (ROZWÓJ PSYCHICZNY)	Rozwój uzdolnień uczniów, ze szczególnym naciskiem na uzdolnienia muzyczne, poznawanie swoich uzdolnień pozamuzycznych, rozszerzanie zainteresowań, umiejętność uczenia się, gromadzenia informacji, ich segregowania, wartościowania i weryfikowania, umiejętność wypowiadania się.	- pomoc w odkrywaniu własnych możliwości i zdolności, - rozwijanie twórczego myślenia, - inspirowanie do własnej twórczości, - uwzględnienie w programach dydaktyczno-wychowawczych aspektów wyzwalających twórczą aktywność, - rozwijanie uzdolnień artystycznych szczególnie poprzez indywidualny charakter pracy na lekcjach instrumentu oraz wspólne muzykowanie w zespołach, - umożliwienie prezentacji osiągnięć (audycje, koncerty, występy pozaszkolne, oprawa muzyczna uroczystości w środowisku), - prezentacje różnych form ekspresji artystycznej (inscenizacje, audycje słowno-muzyczne, koncerty), - udział w konkursach, festiwalach, przeglądach, przesłuchaniach, - udział w koncertach, spektaklach teatralnych, seansach filmowych, wystawach plastycznych, zwiedzanie muzeów i galerii, - możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych i warsztatach muzycznych, zajęciach pod kierunkiem profesorów uczelni muzycznych, - przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

ROZWÓJ ESTETYCZNY UCZNIA (ROZWÓJ ARTYSTYCZNY)	Rozwijanie wrażliwości estetycznej, umiejętności korzystania z oferty kulturalnej, jak również uczenie i uwrażliwianie uczniów na dbałość o higienę osobistą, wygląd zewnętrzny, estetykę klas, szkoły, terenu wokół szkoły.	- budowanie świadomości znaczenia muzyki w życiu człowieka, - rozbudzanie wrażliwości na muzykę (oraz inne dziedziny sztuki), właściwy odbiór, zachowanie podczas koncertów, - zachowanie w różnych miejscach odbioru kultury (kino, muzeum, opera, teatr, sala koncertowa), - poznawanie dorobku kultury, - kształtowanie postawy twórczej, - nauka przez doświadczenie (kontakt z dziełami sztuki i przedmiotami oraz zjawiskami estetycznymi), - wzbogacanie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć teorii sztuki oraz estetyki, - kształtowanie umiejętności włączania doświadczeń związanych ze sztuką w całość swego życia, - kształtowanie inwencji estetycznej, polegającej na nienaśladowczej aktywności, umiejętności korzystania z doświadczeń artystycznych w sposób oryginalny i własny, - budowanie świadomości, jak ważne są dbałość o higienę osobistą i bezpieczeństwo oraz wygląd najbliższego otoczenia (klasy, szkoły, terenu wokół szkoły itd.).
ROZWÓJ POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO KULTURY LOKALNEJ I ŚWIATOWEJ (ROZWÓJ SPOŁECZNY)	Poznanie kultury regionu, z którego pochodzę, w którym żyję, jak również kultury Polski oraz kultur europejskich i pozaeuropejskich, kształtowanie świadomości przynależności do kultury regionalnej, polskiej, europejskiej i światowej z podkreśleniem wagi wnoszonych przez nas wartości, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z młodzieżą o różnej kulturze.	- nauka o naszych przodkach i ich związku z regionem, - zapoznanie z tradycjami i kulturą Podhala (obrzędy, pieśni, tańce, zwyczaje, gwara, ubiór), - muzyka naszego regionu w twórczości kompozytorów (m.in. patrona szkoły), - zapoznanie z tradycjami i kulturą Polski, poznanie historii narodowej poprzez różne działania, - uczestniczenie w wydarzeniach promujących region i jego kulturę, - budzenie szacunku dla kultury regionu i Polski, - przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizowanie koncertów uczniowskich orkiestry, zespołów, solistów oraz spotkania z twórcami muzycznymi z regionu i z Polski, - nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z zagranicznymi placówkami edukacyjnymi, - wymiana międzynarodowa, - warsztaty muzyczne z młodzieżą różnych krajów, - udział w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach i festiwalach.

ROZWÓJ DUCHOWY	Ukazanie muzyki jako ważnego przejawu życia duchowego i religijnego, promowanie wartości etycznych i moralnych	- uczenie podejmowania właściwych wyborów moralnych, - uczenie, jak być człowiekiem uczciwym i odpowiedzialnym, - kształtowanie świadomości zagrożeń cywilizacyjnych, - uczenie, jak korzystać z dóbr kultury, - przybliżanie zasad etyki zawodowej, - nauczanie, co to znaczy być wewnątrznie spójnym i jak osiągać intelektualną i emocjonalną równowagę w dążeniu do własnego szczęścia i pomyślności innych ludzi, - poszukiwanie autorytetów wśród wartościowych ludzi, - budowanie szacunku do tradycji, - poznawanie historii i kultury swojego miasta, regionu i ojczyzny, - budowanie poczucia własnej wartości i honoru.
----------------	---	---

W powyższych obszarach Państwowa Szkoła Muzyczna I st. realizuje konkretne działania, w których celowi nadrzędnemu podporządkowane zostały poszczególne cele szczegółowe.

Cele szczegółowe	Formy realizacji – konkretne działania	Osoby odpowiedzialne	Oczekiwane efekty
Kształtowanie postawy patriotycznej oraz poczucia przynależności do społeczności szkolnej, regionu, Polski, Europy i świata	1. Poznanie historii szkoły i jej ceremoniału – zapoznanie z historią szkoły, znajomość patrona szkoły Mieczysława Karłowicza i jego dorobku artystycznego (m.in. dzięki organizowanym w szkole wieczornicom i koncertom poświęconym patronowi szkoły).	Nauczyciele	Uczeń, który kończy naukę, jest osobą: - zachowującą się z godnością i szacunkiem dla drugiego człowieka, - miłującą i szanującą Ojczyznę, - wierną ideałom i podstawowym wartościom ogólnoludzkim, - poszukującą prawdziwych wartości (wiedza, mądrość, prawda, sprawiedliwość, odwaga, piękno, miłość, godność), traktującą te wartości jako absolutne i uniwersalne, - ciekawą świata, - odnoszącą się z szacunkiem
	2. Uczestnictwo i współudział w tworzeniu uroczystości szkolnych (przygotowanie koncertów, wycieczek, aktywny udział w obchodach jubileuszowych PSM).	Nauczyciele, rodzice i uczniowie	
	3. Znajomość praw i obowiązków ucznia oraz Statutu szkoły.	Nauczyciele	

4. Kształtowanie postaw patriotycznych oraz poszanowanie symboli narodowych, uczestnictwo w uroczystościach szkolnych i koncertach z okazji świąt narodowych.	Nauczyciele, dyrekcja szkoły	do innych, ale również żądającą szacunku dla siebie w środowisku rodzinnym i szkolnym – w przyszłości w środowisku zawodowym, - życzliwą i pozytywnie nastawioną wobec innych, - otwartą na innych i tolerancyjną, która docenia wartość różnorodności ludzkich zainteresowań, - szanującą tych, którzy mają odmienne poglądy, pochodzenie narodowe i kulturowe, możliwości intelektualne czy fizyczne, - dążącą do poznania prawdy o świecie, ludziach i o sobie, - ceniącą przynależność do wspólnoty narodowej, - potrafiącą korzystać ze swoich praw, szanując jednocześnie prawa innych, - wyrażającą szacunek dla nauki i pracy, - uczciwą, rzetelną, - dążącą do budowania więzi między pokoleniami (uczeń-nauczyciel, dzieci-rodzice-dziadkowie itp.), - interesującą się tym co nowoczesne, ale jednocześnie odnoszącą się z szacunkiem do przeszłości i tradycji, - posiadającą ukształtowane zasady moralne i rozróżniającą zagrożenia, jakie człowiek napotyka w swoim życiu, - odpowiedzialną i prawdomówną, umiejącą przyznać się do błędów i przeprosić za nie.
5. Kulturowanie polskich tradycji, obyczajów i świąt – organizacja spotkań opłatkowych, koncertu mikołajkowego, świątecznego oraz koncertu kolęd.	Nauczyciele, rodzice i uczniowie	
6. Poznanie i budowanie szacunku dla folkloru regionu Podhala podczas zajęć z folkloru (nauka tańca i śpiewu góralskiego, zapoznanie z tradycjami i kulturą Podhala) oraz aktywny udział w jego tworzeniu (góralskie kolędy i pastorałki), poznanie muzyki naszego regionu w twórczości kompozytorów (np. Karłowicza, Szymanowskiego i in.), jak również folkloru polskiego (podczas zajęć z audycji muzycznych oraz historii muzyki).	Nauczyciele	
7. Kształtowanie sylwetki ucznia jako aktywnego członka społeczności szkolnej poprzez włączanie go do działania na rzecz szkoły i środowiska lokalnego (pomoc w organizowaniu konkursów, audycji umuzykalniających, koncertów, akcji charytatywnych, np. oprawa muzyczna uroczystości Uniwersytetu Trzeciego Wieku, spotkań opłatkowych nauczycieli emerytów organizowanych przez Międzyzakładową Komisję „Solidarność” Pracowników Oświaty w Zakopanem, oprawa muzyczna podczas uroczystości nadania stypendiów Starosty Tatrzańskiego absolwentom szkół ponadgimnazjalnych, koncerty w	Nauczyciele i uczniowie	

	Willi „Atma” podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy i in.).		
Kształtowanie sylwetki ucznia wszechstronnie rozwiniętego na miarę jego możliwości, wrażliwego artystycznie i estetycznie	1. Budowanie u uczniów motywacji do uczenia się, tworzenie atmosfery zdrowej rywalizacji, pomoc w analizie przyczyn niepowodzeń, wspólne poszukiwanie rozwiązań; umożliwienie harmonijnego rozwoju osobowościowego i artystycznego ucznia; uświadomienie wpływu rozwoju pasji i zamiłowań na kształtowanie osobowości.	Nauczyciele	Uczeń, który kończy naukę, jest: - przygotowany do aktywnego i twórczego życia w otaczającej go rzeczywistości, - śmiały w dążeniu do sukcesów i podejmowania ryzyka, przeświadczony, że sukces można osiągnąć tylko wtedy, gdy podejmie się próbę, wytrwale pracuje i walczy z przeciwnościami,
	2. Rozwijanie dojrzałości szkolnej – poczucia obowiązku, sumienności, systematyczności, otwartości i umiejętności samodzielnej pracy w przyswajaniu umiejętności artystycznych (w tym ze szczególnym akcentem na muzyczne).	Nauczyciele	- rozwijający swoje zainteresowania i możliwości, - konsekwentnie realizujący stawiane mu zadania, - potrafiący myśleć twórczo, - wrażliwy na piękno otaczającej go natury i wytworów ludzkich (szeroko rozumianej kultury),
	3. Wdrażanie uczniów do samodzielnego organizowania koncertów.	Nauczyciele, kierownicy sekcji	- powinien być życzliwy i uczynny, chętny do pomocy potrzebującym jego wsparcia, - potrafiący samodzielnie korzystać z różnych źródeł wiedzy,
	4. Prezentacja własnych osiągnięć oraz umiejętności: motywowanie uczniów do udziału w konkursach , audycjach, przesłuchaniach, koncertach szkolnych i sekcyjnych oraz pozaszkolnych (obchody Międzynarodowego Dnia Muzyki, „Wspólne Muzykowanie” – szkolny konkurs zespołów kameralnych, Koncert Mikołajkowy, Koncert Świąteczny, Koncert Kolęd, koncerty jubileuszowe w roku jubileuszowym i wiele in.); pomoc koleżeńska słabszym uczniom poprzez dzielenie się wiedzą; przyswajanie podstawowych elementów obycia scenicznego, pokonywanie tremy, panowanie nad emocjami; przygotowanie do występów publicznych, umiejętność koncentrowania się.	Uczniowie i nauczyciele	- wykazujący chęć i umiejętność samokształcenia, a doświadczenia nabyte w szkole i poza nią potrafi wykorzystać w życiu, - człowiekiem o dużej wrażliwości, ale i umiejętności opanowania emocji.

	5. Kształtowanie u uczniów postaw twórczych: rozwijanie posiadanych uzdolnień; tworzenie atmosfery otwartości i zaufania, sprzyjającej swobodzie wypowiedzi i formułowaniu własnych poglądów; kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania.	Nauczyciele	
	6. Rozwijanie uzdolnień artystycznych szczególnie poprzez indywidualny charakter pracy na lekcjach instrumentu (uwzględnianie w pracy z uczniem jego indywidualnych predyspozycji i potrzeb) oraz wspólne muzykowanie w zespołach.	Nauczyciele	
Kształtowanie odpowiedzialności za własne działania i pracę – umiejętność podporządkowania obowiązkom, korzystania z praw ucznia	1. Rozwijanie umiejętności i rozbudzanie zapału do pracy zespołowej, współpracy w grupie, muzykowania zespołowego - wzajemnej zależności i współodpowiedzialności (praca w orkiestrze, zespołach kameralnych, instrumentalnych, chórze – zespole wokalnym, zespole rytmiki).	Nauczyciele przedmiotów zespołowych	Uczeń, który kończy naukę, jest osobą: - umiejącą działać w grupie i przyjmującą współodpowiedzialność za efekt jej pracy, - potrafiącą osiągnąć sukces, opierając swoje działanie na zasadach współżycia społecznego, - umiejącą wyrazić własne zdanie i bronić swoich poglądów, - w pełni odpowiedzialną za swoje czyny, słowa, konsekwentną w działaniu, posiadającą umiejętność samokontroli i modyfikowania swoich błędnych decyzji.
	2. Kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania i dzielenia się swoimi umiejętnościami z innymi.	Nauczyciele	
	3. Kształtowanie woli, pracowitości, systematyczności i konsekwencji w działaniu.	Nauczyciele	
Wdrażanie nawyków kulturalnego zachowania się	1. Właściwe zachowanie się w szkole i w miejscach publicznych (podczas koncertów w miejscach publicznych, np. w Urzędzie Miasta, Miejskiej Galerii Sztuki, Teatrze Witkacego; wycieczek szkolnych do filharmonii i opery).	Nauczyciele	Uczeń, który kończy naukę: - odznacza się wysoką kulturą osobistą, połączoną z wrażliwością na krzywdę innych, - dba o swe zdrowie fizyczne i psychiczne,

	2. Okazywanie szacunku wobec symboli narodowych i religijnych - udział w uroczystościach szkolnych, miejskich, religijnych.	Nauczyciele	- odnosi się z szacunkiem do innych, - dba o mienie szkoły i własne oraz o wygląd najbliższego otoczenia (klasy, szkoły itp.), - przestrzega zasad higieny osobistej.
	3. Poszanowanie mienia własnego i społecznego.	Nauczyciele	
	4. Dbłość o własny wygląd i higienę osobistą (np. właściwy ubiór podczas koncertów, egzaminów).	Nauczyciele	
	5. Dbłość o poprawność języka ojczystego.	Nauczyciele	
	6. Kształtowanie postaw zgodnych z zasadami etyki oraz utrwalanie postaw opartych na wartościach.	Nauczyciele	
Stworzenie przyjaznej atmosfery pomiędzy nauczycielami i rodzicami	1. Spotkania z rodzicami sprzyjające tworzeniu więzi interpersonalnych przy okazji prezentacji osiągnięć uczniów na forum szkoły.	Nauczyciele	Współpraca z rodzicami winna układać się na bazie wzajemnego zrozumienia i zaufania. Rodzice muszą być przekonani o tym, że decydują o wychowaniu swoich dzieci, a nauczycieli postrzegać jako tych, którzy im w tym procesie pomagają. Współdziałanie w zakresie: - znajomości i akceptacji przez rodziców programów, regulaminów i innych dokumentów szkolnych,
	2. Rozwiązywanie zaistniałych problemów edukacyjno-wychowawczych (jak również proaktywne im zapobieganie) poprzez spotkania indywidualne z rodzicem i uczniem, rozmowy z kierownictwem i dyrekcją szkoły, a w szczególnych przypadkach konsultacje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.	Nauczyciele, kierownictwo i dyrekcja szkoły	

	3. Zapobieganie powstawaniu problemów edukacyjno-wychowawczych poprzez informowanie uczniów i rodziców o wymogach programowych oraz sposobach i formach oceniania; systematyczne przekazywanie uczniom i rodzicom informacji o postępach w nauce i zachowaniu uczniów; umożliwienie rodzicom kontaktu ze szkołą: zebrania, konsultacje, kontakty indywidualne z nauczycielami; włączanie rodziców do opieki nad dziećmi podczas wycieczek, imprez szkolnych itp.; zgłaszanie i podejmowanie przez rodziców inicjatyw w zakresie organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych.	Nauczyciele, kierownictwo i dyrekcja szkoły	- możliwości wyrażania opinii na temat programów, przedstawiania wniosków i uwag odnoszących się do pracy wychowawczej, - współpracy z nauczycielami i dyrekcją w realizacji zadań wychowawczych szkoły, - wspieraniu przez szkołę wychowawczych wysiłków rodziców poprzez proces pedagogizacji oraz profilaktyki trudności wychowawczych, - współdziałaniu w zakresie zapobiegania narkomanii, alkoholizmowi, przestępczości nieletnich, eliminowaniu niebezpieczeństw i zagrożeń współczesnego świata w najbliższym środowisku dziecka, - współdziałaniu w zakresie kształtowania pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku.
	4. Zapewnienie autonomii Rady Rodziców.	Nauczyciele	
	5. Motywowanie rodziców do działania poprzez informowanie ich o możliwościach i potrzebach szkoły.	Nauczyciele, kierownictwo i dyrekcja szkoły	
	6. Udział rodziców w pracach użyteczno-porządkowych – uczestnictwo (w miarę możliwości) w remontach, naprawach sprzętu i instrumentów muzycznych itp.; ustalanie zakresu i form pomocy finansowej rodziców dla szkoły (pomoc materialna dla dzieci z najbiedniejszych rodzin, dofinansowanie konkursów i imprez, nagrody rzeczowe, zakup książek, materiałów dydaktycznych, dofinansowywanie udziału uczniów w przesłuchaniach, konkursach i festiwalach).	Rodzice	

Troska o bezpieczeństwo	1. Zapewnienie uczniom opieki podczas zajęć lekcyjnych oraz podczas imprez organizowanych poza terenem szkoły (wycieczki, konkursy, występy, koncerty itp.).	Nauczyciele, kierownictwo, dyrekcja szkoły, rodzice	Uczeń, który kończy naukę: - dba o bezpieczeństwo swoje i innych uczniów, - dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne, - przestrzega porządku szkolnego, dba o mienie szkoły, ład i estetykę w pomieszczeniach w otoczeniu szkoły.
	2. Ochrona szkoły przez osobami postronnymi, monitoring.	Nauczyciele, kierownictwo i dyrekcja szkoły	
	3. Promowanie zdrowego stylu życia – ustalanie priorytetów ważnych dla zachowania zdrowia.	Nauczyciele, rodzice	
Poznanie ucznia i zapewnienie mu pomocy pedagogicznej, psychologicznej, zdrowotnej, materialnej	1. Indywidualna praca wychowawcza z poszczególnymi uczniami: rozwijanie uzdolnień w miarę możliwości rozwoju (jw.), zachęcanie do aktywności w pracach społeczności szkolnej, motywowanie do indywidualnego rozwoju, wzmacnianie poczucia własnej wartości i godności osobistej.	Nauczyciele	Uczeń: - przygotowany jest do aktywnego i twórczego życia w otaczającej go rzeczywistości, - potrafi komunikować się w sposób jasny i otwarty, sygnalizować problemy w nauce, w środowisku domowym, które nie sprzyjają jego kształceniu i rozwojowi.
	2. Rozpoznanie środowiska domowego ucznia.	Nauczyciele	

Powyższe cele realizowane są przez wszystkich nauczycieli w ciągu całego roku szkolnego. Każda ze sfer rozwoju osobowości ucznia jest rozwijana szczególnie na indywidualnych lekcjach gry na instrumencie. W osiągnięciu tych celów sprzyja w tym wypadku bliski kontakt pomiędzy nauczycielem a uczniem, a także zbieżność środków do osiągnięcia danego celu z wrodzonymi predyspozycjami ucznia.

6. Profil Absolwenta Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Zakopanem

Efektom realizacji poszczególnych celów jest wszechstronny rozwój ucznia, który jako absolwent:

- szanuje dziedzictwo kulturowe swojej Ojczyzny i innych narodów,
- przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego,
- posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym,
- zna i stosuje zasady dotyczące występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju,
- wskazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań,

- rozwija pasję muzyczną przez podejmowanie inicjatyw artystycznych,
- publicznie prezentuje swoje dokonania,
- podczas gry na instrumencie prawidłowo operuje aparatem gry,
- czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać a vista proste utwory muzyczne,
- wykorzystuje wiedzę ogólnomuzyczną oraz umiejętności niezbędne do zrozumienia i wykonywania utworów,
- świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych,
- realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem,
- systematycznie i wytrwale pracuje nad wzbogaceniem swej wiedzy i umiejętności (m.in. w zakresie gry na instrumencie), wykorzystuje jak najlepiej czas i warunki nauki,
- ocenia jakość wykonywanych zadań,
- pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekt tej pracy,
- integruje się i współpracuje z członkami zespołu,
- buduje relacje oparte na zaufaniu,
- wykazuje się w działaniu aktywną postawą,
- dobrze organizuje swoją indywidualną pracę,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności,
- wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną,
- przewiduje skutki podejmowanych działań,
- jest przygotowany do kontynuowania nauki,
- potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z treścią,

a ponadto:

- aktywnie zdobywa wiedzę i umiejętności,
- posiada i rozwija swoje zainteresowania, talenty i zdolności poprzez uczestniczenie w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- wykazuje się samodzielnością w podejmowanych inicjatywach i działaniach,
- potrafi słuchać, rozmawiać,
- potrafi wyrażać swoje poglądy, nie naruszając przy tym dobra innych osób,
- jest odpowiedzialny za podejmowane działania i słowa kierowane do innych, potrafi przewidywać konsekwencje swoich działań,
- wpływa na życie szkoły poprzez działalność samorządową,
- współdziała w realizacji celów i zadań stojących przed szkołą, jest odpowiedzialny za wyniki jej pracy i wszystkie sprawy społeczności uczniowskiej,
- przestrzega zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- zachowuje się z godnością względem drugiej osoby,
- szanuje poglądy innych ludzi, jest otwarty i tolerancyjny,
- jest życzliwy, stwarza atmosferę wzajemnej życzliwości, pomaga słabszym, przeciwdziała wszelkim przejawom przemocy,

- podporządkowuje się zaleceniom i zarządzeniom dyrektora szkoły, rady pedagogicznej i pracowników szkoły,
- przestrzega porządku szkolnego, dba o mienie szkoły, ład i estetykę w pomieszczeniach w otoczeniu szkoły,
- przestrzega zasad higieny osobistej,
- dba o honor szkoły, godnie ją reprezentuje oraz zna, szanuje i wzbogaca jej dobre tradycje.

7. ZADANIA I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI

DYREKTOR SZKOŁY:

- tworzy warunki do prowadzenia efektywnej pracy wychowawczej i aktywności nauczycieli, uczniów i rodziców,
- wspiera nauczycieli i uczniów,
- buduje w szkole klimat współpracy i zaufania,
- umożliwia nauczycielom, rodzicom i uczniom realny wpływ na jakość pracy wychowawczej.

ZESPÓŁ KIEROWNICZY:

- diagnozuje sytuację wychowawczą szkoły,
- planuje doskonalenie zadań wychowawczych,
- koordynuje pracę wychowawczą szkoły,
- współtworzy roczny kalendarz szkoły,
- wzajemnie wspiera się w pracy wychowawczej poprzez wymianę doświadczeń oraz wspólne rozwiązywanie problemów.

NAUCZYCIEL PRZEDMIOTÓW MUZYCZNYCH:

- kształtuje wrażliwość na świat i ludzi, odwołując się do wartości moralnych,
- rozwija wyobraźnię i wrażliwość uczniów przez czynne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych,
- tworzy warunki umożliwiające rozwój muzyczny uczniów,
- umacnia w uczniach poczucie własnej wartości i własnych możliwości,
- inspiruje działania zespołowe uczniów,
- pogłębia zainteresowania uczniów i zachęca ich do samodzielnego interpretowania sztuki,
- uwrażliwia na piękno,
- przeciwdziała wszelkim przejawom nieodpowiedzialności, lekceważenia obowiązków ucznia, wspiera ucznia w rozwoju obowiązkowości i samodyscypliny,
- współpracuje z rodzicami i włącza ich w sprawy życia klasy i szkoły.

8. PRZYJAZNA SZKOŁA

Nauczyciele, mając na uwadze osobowy rozwój ucznia, powinni współdziałać na rzecz tworzenia w świadomości uczniów poczucia odpowiedzialności i więzi z innymi ludźmi.

Wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, nauczyciele w swojej pracy wychowawczej powinni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

- znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym,
- rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,
- stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i innych, wolność własną z wolnością innych,
- poszukiwali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturalnego i kształtowania postaw patriotycznych,
- przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,
- kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

Szczególnie cenna jest relacja mistrz-uczeń, która wykształca się na indywidualnych lekcjach muzyki. Praca wychowawcza dokonywana jest jednak nie tylko na samych lekcjach, bowiem realizacja celu głównego dokonuje się poprzez występy muzyczne dla rodziców, współpracujących szkół artystycznych, ogólnokształcących i różnych środowisk pozaszkolnych. Uczniowie poprzez swoją działalność artystyczną nie tylko spełniają się jako twórcy i odtwórcy muzyki, ale także jako animatorzy kultury.

DZIAŁ II.
PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
NA ROK SZKOLNY 2023/2024

1. Wnioski z poprzedniego roku do realizacji w bieżącym roku szkolnym, diagnoza aktualnych potrzeb

W wyniku analizy rekomendacji i wniosków do pracy nauczycieli ZPSA zamieszczonych w rocznych sprawozdaniach z pracy w roku szkolnym 2022/2023, jak również podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024 ogłoszonych przez Ministra Edukacji i Nauki rozpoznano następujące potrzeby związane z funkcjonowaniem społeczno-emocjonalnym dzieci i młodzieży uczęszczającej do PSM w Zakopanem:

- 1) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- 2) Wspomaganie rozwoju interpersonalnego uczniów poprzez wspólne muzykowanie w ramach zajęć i występów szkolnych.
- 3) Wspieranie uczniów w ich indywidualnym rozwoju artystycznym poprzez rzetelne przygotowanie do udziału w występach i konkursach; indywidualizowanie przez nauczycieli programu nauczania dla uczniów szczególnie uzdolnionych.
- 4) Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
- 5) Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
- 6) Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- 7) Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- 8) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

- 9) Wspieranie rozwoju tożsamości uczniów poprzez umożliwienie uczniom udziału w zajęciach zespołu ludowego oraz instrumentalnego zespołu ludowego, pomoc w odkrywaniu walorów środowiska, z którego się wywodzą, kultury regionu.

2. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2023/2024

1) Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych

Indywidualna relacja mistrz-uczeń w szkołach artystycznych stawia przed nauczycielami wymagania szczególne, związane z kształtowaniem odpowiedniej (pod względem dydaktycznym) oraz bezpiecznej (pod względem psychologicznym) interakcji. Lekcja indywidualna lub w małej grupie uczniów bezsprzecznie powinna być prowadzona z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania psychofizycznego uczniów oraz zagwarantowania dzieciom i młodzieży zindywidualizowanego podejścia, w tym rozpoznawania ich potrzeb i możliwości oraz dostosowania do nich swoich metod pracy.

Tego rodzaju interakcja jest możliwa, jeśli nauczyciel wykorzystuje skuteczne sposoby porozumiewania się, oparte na takich umiejętnościach jak:

- 1) umiejętność słuchania ucznia,
- 2) reagowanie na jego komunikaty – zarówno werbalne jak i niewerbalne,
- 3) empatyczne podejście do ucznia uwzględniające wielopoziomą chęć poznania ucznia,
- 4) umiejętność rozpoznawania jego potrzeb poznawczych i innych m.in. społecznych, emocjonalnych czy motywacyjnych.

W komunikacji z uczniem zdecydowanie nie powinno mieć miejsca m.in.: obrażanie ucznia, wyśmiewanie go, ironiczne krytykowanie, katastrofizowanie i generalizowanie wynikające z zauważonych braków lub niedoskonałości w funkcjonowaniu i umiejętnościach ucznia, prześmiewcze porównywanie do innych. Tego rodzaju przykłady negatywnych komentarzy wpisują się w zachowania o charakterze przemocy psychicznej.

Z uwagi na deklaracje części młodzieży uczącej się w szkołach muzycznych II stopnia (12 % uczniów) oraz z uwagi na bieżące skargi ze strony rodziców i uczniów szkół plastycznych i baletowych – istnieje prawdopodobieństwo, że wśród pewnej grupy nauczycieli pojawiają się nieprawidłowe postawy i zachowania, które przyczyniają się do odczuwania silnego dyskomfortu w indywidualnej relacji z nauczycielem.

Niniejszy priorytet ma na celu uwrażliwienie nauczycieli – a szczególnie nauczycieli instrumentalistów i wokalistów w szkołach muzycznych, do nauczycieli przedmiotów plastycznych udzielający korekt prac plastycznych, nauczycieli tańca w szkołach baletowych – na wykorzystywanie w swojej pracy pełnego wachlarza kompetencji psychologicznych, które stanowią jeden z trzech fundamentalnych filarów kompetencji, obok kompetencji specjalistycznych i dydaktycznych, wymaganych od nauczycieli wszystkich szczebli i wszystkich typów kształcenia. Kompetencje psychologiczne w największym stopniu odwołują się do umiejętności empatycznej komunikacji opartej na podmiotowym i zindywidualizowanym traktowaniu każdego ucznia.

2) Wypożyczenie ogólnokształcących szkół artystycznych w podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej

Do systematycznego wykonywania w środowisku szkolnym działań diagnostycznych w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i działalności wychowawczo-profilaktycznej obligują odpowiednie przepisy prawa oświatowego.

W zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej Obwieszczenie MEN z dnia 9.07.2020 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. 2020, poz. 1280) wskazuje na: A) obowiązek rozpoznawania/diagnozowania m.in. indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych i uwarunkowań środowiskowych ucznia (§ 2 ust. 1); mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień (§ 20 ust. 1 pkt. 2); przyczyn niepowodzeń szkolnych (§ 20 ust. 1 pkt. 3); ryzyka wystąpienia dysleksji (§ 20 ust. 2 pkt. 2); B) zadania pedagoga szkolnego i specjalnego oraz psychologa w szkole polegających na prowadzeniu badań i działań diagnostycznych uczniów (§ 24 pkt. 1 oraz § 23a Rozporządzenia MEN z dnia 22.07.2022); C) zadania nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w zakresie współpracy z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym (§ 20 ust. 1 pkt. 5).

W zakresie działalności wychowawczo-profilaktycznej Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* wskazuje na podstawę opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego, którą stanowią wyniki corocznej diagnozy (art. 26 ust. 2). Za przeprowadzenie diagnozy odpowiedzialny jest dyrektor szkoły lub placówki albo upoważniony przez niego pracownik szkoły/placówki (art. 26 ust. 3). Natomiast Rozporządzenie MEN z 22.01.2018 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. 2018, poz. 214) doprecyzowuje, iż podstawę do podejmowania działalności wychowawczo-profilaktycznej stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka (...), dotycząca uczniów i wychowanków, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki, opracowana w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego (§ 6 ust. 2). Wszelkie działania wynikające z diagnozy szkoła lub placówka uwzględnia w programie wychowawczo-profilaktycznym (§ 6 ust. 5).

W związku z powyższym rekomenduje się wyposażenie szkół artystycznych, a szczególnie gabinetów psychologa i pedagoga szkolnego oraz pedagoga specjalnego, w specjalistyczne narzędzia diagnostyczne, takie jak testy, kwestionariusze, skale, baterie metod i in., umożliwiające przeprowadzanie diagnoz w wymiarze indywidualnym i grupowym. Potrzebę zakupu narzędzi diagnostycznych zgłasza – według potrzeb – specjalista, a dyrektor przeznacza środki zgodnie z możliwościami finansowymi szkoły. W wyborze odpowiednich narzędzi diagnostycznych służą pomocą psycholodzy/pedagodzy Specjalistycznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych CEA.

3) Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin

Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, zachowań aspołecznych i przemocowych wśród uczniów należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Powoływany przez dyrektora szkoły zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego odpowiada za opracowanie planu wychowawczo-profilaktycznego, którego harmonogram zawiera działania zaplanowane na podstawie aktualnych wyników diagnozy szkolnej. Działania te mogą wpisywać się merytorycznie m.in. w dwa ogólnopolskie programy wieloletnie – *Rządowy Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. W. Stasiaka na lata 2022-2024* prowadzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz *Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie* prowadzony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

3. Ewaluacja na koniec roku szkolnego

Wszystkie działania wychowawcze poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Dokonują tego co roku nauczyciele po wnikliwej ocenie potrzeb i problemów wychowawczych oraz po zapoznaniu się z wnioskami i sugestiami uczniów i rodziców.

SPOSODY I ŚRODKI EWALUACJI:

- obserwacja zachowania uczniów (rozumienie i przestrzeganie norm),
- ocena postępów w zachowaniu i nauce,
- analiza frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych,
- obserwacja zaangażowania w naukę i zajęcia pozalekcyjne,
- ocena sytuacji wychowawczej w szkole,
- zbieranie informacji na temat samopoczucia uczniów,
- obserwacja aktywności uczniów (włączanie się i inicjowanie działań na terenie szkoły i zaangażowanie w akcje charytatywne),
- zbieranie opinii rodziców na temat problemów wychowawczych,
- rozpoznanie poziomu wiadomości i umiejętności uczniów (sprawdziany, testy, egzaminy).

PROPONOWANE WSKAŹNIKI EWALUACJI:

Ilościowe:

- liczba uczniów z problemami wychowawczymi,
- liczba uczniów z problemami w nauce,
- frekwencja na zajęciach,
- ilość uczniów przystępujących do konkursów,
- ilość uczniów biorących udział w przedsięwzięciach muzycznych i pozamuzycznych (koncerty, audycje itp.),
- liczba laureatów konkursów,
- liczba rodziców wspomagających pracę szkoły.

Jakościowe:

- wyniki uczniów w konkursach,
- aktywność uczniów na zajęciach,
- ocena umiejętności i wiadomości (wyniki dydaktyczne, testy, sprawdziany),
- ocena postaw uczniów (wyniki ankiety),
- deklarowane samopoczucie uczniów w szkole (analiza ankiet, wywiad),
- przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach,
- zaangażowanie w kultywowanie ceremoniału szkolnego (odpowiednie zachowanie i prezentowanie postawy wobec symboli szkoły, aktywny udział w przygotowywaniu uroczystości szkolnych).

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców PSM na zebraniu w dniu 21. 09. 2023 r. (uchwała nr 1).

Rada Pedagogiczna zaopiniowała pozytywnie Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny i podjęła uchwałę nr 7 w sprawie porozumienia z Radą Rodziców dotyczącego szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na zebraniu w dniu 15.09. 2023 r.

Na podstawie uchwały nr 1/2022/2023 Rady Rodziców PSM z dnia 21.09. 2023 r. oraz uchwały nr 7 Rady Pedagogicznej PSM z dnia 15.09. 2023 r. dopuszczam niniejszy program do realizacji z dniem 30.09. 2023 r.

Zofia Ziach
p. o. Dyrektora Zespołu Państwowych Szkół
Artystycznych w Zakopanem